

L'hora de la raó

L'Ulster necessita que l'IRA reinstauri l'alto el foc. O l'Exèrcit Republicà Irlandès "juga" a creure's la carta negociadora de Londres o les converses de pau iniciades dilluns esdevindran finalment un més dels fòrums oberts amb bona voluntat, però de dubtosa eficàcia, aquests últims dos anys a la capital britànica, a Belfast o a Dublín.

El Sinn Féin, braç polític de l'IRA, s'ha guanyat el dret moral de participar en la taula negociadora, després d'aconseguir un 17% dels vots en les eleccions per a escollir-ne els membres. Però Londres, i això ho sap perfectament l'IRA, no sembla poder anar més enllà, ara com ara, en la construcció de l'escenari del diàleg. Pressionat per Dublín i per uns resultats electorals que estableixen un rècord històric per al Sinn Féin (no havia superat mai el 15%), John Major ha abandonat la condició prèvia que havia establert perquè el moviment republicà pogués seure a la taula: que l'IRA lliurés totes les armes, fins a l'última pistola.

Però amb les imatges encara fresques de la impressionant destrucció de Canary Wharf —bomba que no solament va segar la vida de dues persones, ans va trencar brutalment dos anys de treva esperançadora— ni el govern britànic ni el de Dublín no estan en condicions polítiques de permetre que l'amenaça de la sang marqui la direcció i el ritme de les converses.

Gran dilema: Londres necessita que Jerry Adams, líder del Sinn Féin, passi la porta que dona a les negociacions —no hi haurà cap acord efectiu sobre l'Ulster sense la seva aquiescència—, però difícilment l'hi pot deixar passar en les actuals condicions.

Què fer? Res de més senzill i complicat a la vegada: que la visualització del pas històric que significa el debat sobre el futur de l'Ulster creï noves condicions; una atmosfera en què el sector més dur de l'IRA abandoni (o sigui forçat a abandonar) el seu nihilisme i entri en aquella via tan pragmàtica, fosca i mesquina de la ne-

gociació, però preàmbul de tants acords de gran envergadura i calatge al llarg dels segles.

En aquest sentit, el govern britànic ha de ser el primer responsable a donar caràcter, vigor i veracitat a la voluntat de superar aquesta fase tan tràgica del conflicte, generat en gran part per la seva ceguesa i el seu sentit vuit-centesc d'Imperi. I ha de ser el primer a tancar el carreró sense sortida al qual volen anar a parar els partits unionistes més recalitrants, com el del reverend Ian Paisley.

Tota opció que vulgui humiliar l'IRA, aïllar el seu braç polític, o fer de la taula negociadora un aparador-coartada de futurs moviments cap enrere, són abocats al fracàs i a generar encara més sofriment.

Un dels contenciosos que sorgirà tot just inaugurat el diàleg serà el del paper que hi tindrà l'ex-senador nord-americà George Mitchell, autor, aquest gener, de proposicions sobre el desarmament dels paramilitars. Mitchell s'encarregarà, en principi, d'un subcomitè, amb la missió de discutir en paral·lel el desmantellament dels arsenals de les milícies catòliques i protestants. Però Londres, sota la pressió dels unionistes, no li vol confirmar la direcció dels treballs que establiran les futures relacions

entre l'Ulster i la República d'Irlanda. Aquest aspecte crucial de les converses promet un xoc frontal entre els partidaris de la unificació amb Irlanda i els qui volen el manteniment de la unió amb la Gran Bretanya.

És tan sols un exemple de les enormes dificultats amb què arrenca el procés. Però cal que arrenqui. Cal que els vells romanticismes i les místiques d'herois i malleïts deixin pas a la raó. ■

EDUARD SANJUAN

“El Sinn Féin s'ha guanyat el dret moral de participar en la taula negociadora després d'aconseguir un 17% dels vots en les eleccions per a escollir-ne els membres.”